

Eduskunta
Suuri valiokunta

**EHDOTUS EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVIKSI
RAHOITUSVÄLINEIDEN MARKKINOISTA ANNETUN DIREKTIIVIN 2004/39/EY
MUUTTAMISESTA ERÄIDEN MÄÄRÄAIKOJEN OSALTA**

Perustuslain 97 §:n 1 momentin perusteella lähetetään eduskunnalle Euroopan yhteisöjen komission 14 päivänä kesäkuuta 2005 tekemä ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rahoitusvälineiden markkinoista annetun direktiivin 2004/39/EY muuttamisesta eräiden määräaikojen osalta ja ehdotuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 14 päivänä heinäkuuta 2005

Toinen valtiovarainministeri Ulla-Maj Wideroos

Osastopäällikkö Peter Nyberg

14.7.2005

EHDOTUS EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVIKSI RAHOITUSVÄLINEIDEN MARKKINOISTA ANNETUN DIREKTIIVIN 2004/39/EY MUUTTAMISESTA ERÄIDEN MÄÄRÄAIKOJEN OSALTA

Ehdotuksen tausta ja tavoite

Euroopan yhteisöjen komissio antoi 14 päivänä kesäkuuta 2005 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rahoitusvälineiden markkinoista annetun direktiivin 2004/39/EY muuttamisesta eräiden määräaikojen osalta. Ehdotetulla direktiivillä on tarkoitus pidentää määräaikoja, joihin mennessä jäsenvaltioiden on saatettava rahoitusvälineiden markkinoista annettu direktiivi 2004/39/EY (*säännelty markkinat*) osaksi kansallista lainsäädäntöä ja joista alkaen yritysten on noudatettava sitä. Syynä määräaikojen lykkäykseen on se, että toimialan edustajat ja jäsenvaltiot ovat ilmoittaneet merkittävistä vaikeuksista, joita niillä on, mikäli direktiivi on saatettava voimaan asetetussa määräajassa (30. huhtikuuta 2006).

Määräaika säännelty markkinat -direktiivin saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä oli 24 kuukautta direktiivin voimaantulosta. Merkittävä osa tästä ajasta on kulunut kuitenkin valmisteltaessa täytäntöönpanotoimenpiteitä, joita rahoitusvälineistä annetun direktiivin mukaisten valtuuksien nojalla komissio on ehdottanut. Eräitä direktiivin säännöksiä ei voida tehokkaasti soveltaa ilman täytäntöönpanotoimenpiteitä. Komissiolla on valtuus antaa täytäntöönpanosäädöksiä 17 eri artiklan nojalla, ja valtaosaa se on jo käyttänyt hyödykseen.

Säännösten voimaansaattamisessa ei voida edetä ennen kuin niiden kannalta välttämättömät täytäntöönpanotoimenpiteet on saatu päätökseen. Komission tarkoituksena on antaa lopulliset ehdotuksensa nyt valmisteltavana olevista täytäntöönpanosäädöksistä vasta lokakuussa 2005, jolloin ne voitaisiin hyväksyä komitologiamenettelyssä yhdessä Euroopan Arvopaperikomitean ja Euroopan Parlamentin kanssa vuoden 2006 alussa. Tämän johdosta jäsenvaltioilla ei jää riittävästi aikaa koko direktiivin voimaansaattamiseen asetettuun määräaikaan huhtikuun 2006 mennessä.

Ehdotuksen tarkoituksena on siis poistaa vaikeudet, joita jäsenvaltioilla on direktiivin voimaansaattamisessa ja toimialalla sen soveltamisessa. Tämän vuoksi ehdotetaan seuraavaa:

- määräaika, johon mennessä jäsenvaltioiden on saatettava rahoitusvälineiden markkinoita koskeva direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä, jatketaan kuudella kuukaudella eli lokakuun 2006 loppuun;
- jotta yrityksillä olisi riittävästi aikaa mukauttaa järjestelmänsä ja sisäiset menettelynsä direktiivin vaatimusten mukaisiksi, säädetään, että direktiivin varsinainen soveltaminen alkaa kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun direktiivi on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä, toisin sanoen huhtikuun lopussa 2007.

Koska direktiivin eri osat liittyvät läheisesti toisiinsa, nämä ehdotukset koskevat koko direktiiviä.

Ehdotuksen sisältö

Kaikki direktiiviin 2004/39/EY tehtävät ehdotetut muutokset on sisällytetty ensimmäiseen artiklaan (1 artikla). Muutokset ovat seuraavat:

1) Jäsenvaltioille asetettu voimaansaattamista koskeva määräaika korvataan uudella päivämäärällä, joka on 30. lokakuuta 2006.

2) Jäsenvaltioille annetaan kuuden kuukauden lisäaika direktiiviä koskevan kansallisen lainsäädännön soveltamiselle 30. huhtikuuta 2007 saakka.

3) Lisäksi on tehtävä seuraavat muutokset:

a. Direktiivin 93/22/ETY (sijoituspalveludirektiivi), jonka rahoitusvälineiden markkinoista annettu direktiivi korvaa, kumoamispäivää on lainsäädännöllisen tyhjiön välttämiseksi lykättävä kuudella kuukaudella, jotta se olisi sama kuin rahoitusvälineiden markkinoista annetun direktiivin pidennetty voimaansaattamismääräaika. Ehdotuksen mukaan jäsenvaltioiden olisi kuitenkin lainsäädännöllisen tyhjiön välttämiseksi pysytettävä voimassa nykyinen direktiivin 93/22/ETY täytäntöönpanoa koskeva kansallinen sääntely kuusi kuukautta sen jälkeen kun direktiivi on kumottu.

b. 71 artiklan siirtymäsäännösten voimaantulopäivä. Näiden säännösten olisi tultava voimaan samaan aikaan kuin rahoitusvälineiden markkinoita koskevan direktiivin soveltaminen alkaa täysimääräisesti jäsenvaltioissa.

c. Määräajat, joihin mennessä komission on annettava kertomukset direktiiviin ja sen toimintaan liittyvistä seikoista. Kertomusten aikataulun tarkoituksena oli, että komissio voisi seurata rahoitusvälineiden markkinoista annetun direktiivin käytännön soveltamista. Sen vuoksi myös kertomusten antamista olisi lykättävä 12 kuukaudella.

Muutokset ovat pelkästään teknisiä ja ne tarvitaan direktiivin voimaantuloa ja tarkistamista koskevan aikataulun säilyttämiseksi.

Ehdotuksen 2 artiklassa säädetään johdonmukaisuuden vuoksi siitä, että ehdotuksen voimaansaattamismääräaika on sama kuin direktiivin 2004/39/EY voimaansaattamisen ehdotettu pidennetty määräaika).

Ehdotukseen sisältyvät myös tavanomaiset loppusäännökset (artiklat 3-4).

Vaikutukset Suomessa

Rahoitusvälineiden markkinoista annetun direktiivin täytäntöönpanon valmistelu on aloitettu valtiovarainministeriön lokakuussa 2005 asettamassa työryhmässä. Työn alusta alkaen on ollut nähtävissä, että jäsenvaltioilla ei ole riittävästi aikaa koko säännelty markkinat –direktiivin voimaansaattamiseen asetettuun määräaikaan huhtikuu 2006 mennessä, kun täytäntöönpanotoimenpiteet oletettavasti hyväksytään vasta vuoden 2006 alussa. Direktiiviehdotus lykätä voimaansaattamiselle asetettua määräaikaa onkin tarpeen, jotta säännelty markkinat –direktiiviä täytäntöönpanosäädöksineen sovellettaisiin tehokkaasti ja yhdenmukaisesti kaikissa jäsenvaltioissa voimaansaattamiselle asetetusta määräajasta alkaen.

Sijoituspalveluyritykset ja sijoituspalveluita tarjoavat luottolaitokset saattavat joutua tekemään direktiivin noudattamiseksi huomattavasti aikaa vieviä muutoksia tekniseen infrastruktuuriinsa, ohjelmiin, kirjjanpito- ja raportointijärjestelmiinsä. Yritykset saattavat lisäksi joutua mukauttamaan asiakassopimuksia sekä omaisuuserien erottelua ja eturistiriitojen hallintaa koskevia sisäisiä toimintalinjoja ja ohjeita. Toimintojen järjestäminen yritysten sisällä saattaa myöskin edellyttää muutoksia nykyisiin rakenteisiin. Myös markkinapaikkojen ylläpitäjät joutuvat sopeuttamaan toimintansa uusiin velvoitteisiin. Koska lopullisia päätöksiä tarvittavista operatiivisista toimenpiteistä ei voida tehdä ennen kuin täytäntöönpanotoimenpiteet on hyväksytty, on tarpeen, että toimijoille lisätään ehdotuksella aikaa mukauttaa järjestelmänsä ja sisäiset menettelytapansa direktiivin mukaisiksi.

Valtiovarainministeriö pitää rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin implementoinnin määräaikojen pidennystä tarpeellisenä ja kannattaa direktiiviehdotuksen hyväksymistä sellaisenaan.